

„Practici culturale asociate zilei de 1 Martie”

Universitatea din București, lansează prin ICUB, apelul la contribuții privitoare la cercetarea și monitorizarea elementului de patrimoniu cultural imaterial intitulat: „Practici culturale asociate zilei de 1 Martie”. Acest element a fost înscris în anul 2017, printr-o candidatură multinațională, pe Lista Reprezentativă UNESCO a elementelor de patrimoniu cultural imaterial. Statele deponente ale dosarului de candidatură sunt: Bulgaria, Macedonia de Nord, Republica Moldova și România (inițiatorul dosarului). Dosarul de candidatură cuprinde: i) formularul standard în care sunt prezentate informații reprezentative referitoare la practicile culturale asociate zilei de 1 Martie (element cunoscut, în special, sub denumirea de Mărțișor sau „cap de primăvară”) și la comunitățile practicante reprezentative; ii) acordul/consimțământul comunităților cu privire la includerea elementului în Lista Reprezentativă; iii) un set de fotografii relevante și care atestă vitalitatea elementului; iv) informații privind includerea elementului „Practici culturale asociate zilei de 1 Martie” în inventarele naționale v) un material video care demonstrează faptul că practicile asociate zilei de 1 Martie sunt actuale, de interes pentru comunitățile de pe teritoriul României, continuând să se transmită din generație în generație, fiind recunoscute ca valori și elemente de identitate pentru un număr semnificativ de persoane, grupuri și comunități umane din țara noastră.

Inițiativa actuală a Universității din București se înscrie în demersul de continuare a proiectului *Please touch the intangible cultural heritage* (<http://please-touchpci.unibuc.ro/>), realizat în anul 2020 de către Universitatea din București, prin ICUB, în parteneriat cu Asociația Șezătoarea Urbană și finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

Având în vedere că este necesar un efort colaborativ și constant, invităm toți partenerii potențiali să realizeze (și) în acest an, în funcție de specificul și interesele profesionale ori comunitare directe, demersuri privitoare la cercetarea și/sau monitorizarea stării actuale a elementului (vitalitate, practicare/activități de creație, cunoștințe referitoare la element, transmitere intra- și intergenerațională, difuzare, vizibilitate, impact în comunitate etc.). Aceste demersuri îi vor viza deopotrivă, dincolo de contextul de realizare a obiectelor cunoscute drept *mărțișoare*, atât pe creatorii acestora, cât și pe cei pentru care sunt create aceste obiecte. Având în vedere elementele de constanță, dar și transformările notabile, de la un an la altul, cu privire la practicile culturale asociate zilei de 1 Martie, considerăm necesară urmărirea fenomenului în fiecare an.

Prin prezentul apel, ne adresăm în mod direct:

- institutelor de cercetare, muzeelor cu specific etnografic și nu numai, universităților de profil, centrelor culturale, școlilor și liceelor, ca și altor instituții cu rol cultural și educațional de la nivel local, județean, național;
- specialiștilor în domeniile etnologice și domeniile conexe;
- studenților/ masteranzilor/ doctoranzilor;
- creatorilor de mărțișoare;
- colecționarilor de obiecte de artă populară și în special de mărțișoare;
- primăriilor, altor instituții cu rol important în comunitățile locale.

Invităm, așadar, toate entitățile și persoanele menționate să realizeze acțiuni specifice de cercetare și/ sau monitorizare, realizând și actualizând, în măsura posibilului, baze de date care să completeze arhivele sau fondurile existente la nivel local, județean, național, ori fondurile personale ale specialiștilor experimentați sau ale celor în formare.

Universitatea din București, prin ICUB, va constitui, începând cu anul acesta, o bază de date denumită FONDUL DE PATRIMONIUL CULTURAL IMATERIAL, în care să fie stocate date și materiale privitoare la cercetările/activitățile de monitorizare a elementelor aflate în Lista Reprezentativă (fișe de creator, fișe de interlocutor, înregistrări video/sonore, fotografii, texte rezultate din cercetări de teren etc.).

În acest sens, în perioada următoare, Universitatea din București își propune să stabilească acorduri de parteneriat cu toate entitățile interesate, în scopul continuării acțiunilor de cercetare și monitorizare a elementelor aflate în Lista Reprezentativă, a creșterii interesului pentru protejarea, conservarea și transmiterea acestor elemente, ca și pentru protejarea purtătorilor, creatorilor și transmițătorilor din comunitățile locale, din mediile rural și urban.

În funcție de opțiunea entităților transmițătoare și pe baza acordurilor persoanelor vizate (din comunitate sau implicate în salvagardarea elementului), aceste date vor fi făcute publice sau vor putea fi accesibile în mod limitat.

Pentru activitățile de cercetare și monitorizare a practicilor culturale asociate zilei de 1 Martie, ce urmează a fi realizate anul acesta, ne puteți transmite date/ puncte de vedere/ comentarii/ întrebări pe adresa: proiectcultural.pci@icub.unibuc.ro, specificând dacă doriți sau nu ca datele transmise să fie vizibile, integral sau parțial, pe canalele de comunicare și vizibilizare ale universității.

Dosarul de candidatură poate fi consultat în limbile engleză și franceză pe site-ul UNESCO, la adresa:

<https://ich.unesco.org/en/RL/cultural-practices-associated-to-the-1st-of-march-01287>

Documentele specifice candidaturii au fost realizate și depuse la UNESCO în anul 2016 de către specialiști în domeniile: etnologie, folclorică, etnografie, cu toții membri ai Comisiei Naționale pentru Salvarea Patrimoniului Cultural Național din Subordinea Ministerului Culturii (coordonator dosar: Acad. Sabina Ispas, Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, Academia Română; persoană de contact pentru dosar: conf. univ. dr. Ioana Ruxandra Frunteletă, Facultatea de Litere, Universitatea din București).